

VEDTAK NR 47/13 I TVISTELØSNINGSNEMNDA

Tvisteløsningsnemnda avholdt møte fredag 20. september 2013.

Ved behandlingen av saken var tvisteløsningsnemnda sammensatt slik:

Faste medlemmer

Henning Harborg, leder
Anne-Lise H. Rolland, LO
Elisabeth Lea Strøm, NHO

Særskilt oppnevnte medlemmer

Ingrid Tordis Enoksen, NSF
Hanne Lyngstad Solberg, KS

Saken gjelder

Tvist om rett til redusert arbeidstid etter arbeidsmiljøloven § 10-2 fjerde ledd

Arbeidstaker

A

Arbeidsgiver

B kommune

Det ble truffet slikt vedtak:

Saksforhold

A er ansatt som helsesøster i full stilling ved B kommunale helsestasjon i B kommune. 4. januar 2013 søkte A om redusert arbeidstid til 80 prosent for kalenderåret 2013. Søknaden var begrunnet i viktige sosiale grunner og omsorg for barn under 12 år.

A fikk avslag på søknaden 21. mai 2013. Avslaget var begrunnet i kommunens økonomiske situasjon, og at det var innført ansettelses- og vikarstopp.

Saken ble brakt inn for tvisteløsningsnemnda ved brev av 17. juni 2013. Overfor nemnda har begge parter fått anledning til å komme med utfyllende merknader i saken.

Nemnda har mottatt følgende dokumenter fra arbeidstaker:

- brev av 17. juni 2013 med vedlegg
- brev av 19. august 2013

Nemnda har mottatt følgende dokumenter fra arbeidsgiver:

- brev av 7. august 2013
- brev av 5. september 2013 med ettersendt vedlegg

Arbeidstakers anførsler

A anfører at hennes barn på 7 år har behov for å bli hentet tidligere én dag i uken for å ha litt kvalitetstid med sin mor. Hun ønsker reduksjonen gjennomført med en fridag i uken.

A anfører at det er flere helsesøstre som jobber ufrivillig deltid, og at det derfor ikke vil være vanskelig å rekruttere vikar.

Arbeidsgivers anførsler

A arbeider ved avdelingen for barn mellom 0 og 6 år ved helsestasjonen. Det er omtrent 230 fødsler hvert år i kommunene og avdelingen har i dag cirka 4,1 årsverk for helsesøstre. A arbeider 37,5 timer per uke, i sin helhet på dagtid.

Kommunen anfører at A i løpet av sin ansettelsestid i kommunen har hatt mange permisjoner og kun i korte perioder har arbeidet full stilling. Hun har ikke anført andre vektige velferdsgrunner enn et ønske om mer kvalitetstid sammen med eget barn.

Kommunen er inne i en vanskelig periode driftsmessig og det er innført ansettelses- og innkjøpsstopp fra og med 3. mars 2013. Denne vil antagelig vare ut året. Også vikarstillinger blir i stor grad holdt tilbake. Sammenholdt med at det er særdeles vanskelig å rekruttere helsesøster til en stilling på 20 prosent medfører dette at oppgavene må fordeles på de andre helsesøstre ved helsestasjonen. Dette har medført stort press og merarbeid over tid.

Tvisteløsningsnemndas merknader

Arbeidsmiljøloven § 10-13 fastsetter at tvist om redusert arbeidstid avgjøres av tvisteløsningsnemnda. Arbeidsmiljøloven § 10-2 fjerde ledd fastsetter at arbeidstaker som har fylt 62 år eller som av helsemessige, sosiale eller andre vektige velferdsgrunner har behov for å få redusert sin arbeidstid, har rett til dette dersom arbeidstidsreduksjonen kan gjennomføres uten vesentlig ulempe for virksomheten.

Alternativet *andre vektige velferdsgrunner* tar i første rekke sikte på å imøtekomme foreldres ønske om mer tid til samvær med små barn eller behov som følge av problemer med å skaffe barnepass i arbeidstiden. I henhold til lovens forarbeider anses foreldre med barn under 10 år å ha behov for å få redusert sin arbeidstid, dersom de ber om dette. De trenger ikke å begrunne behovet nærmere. A oppfyller inngangskriteriet da hun har et barn på 7 år.

Retten til redusert arbeidstid er imidlertid betinget av at reduksjonen kan gjennomføres uten vesentlig ulempe for virksomheten. Av forarbeidene til tidligere arbeidsmiljølov § 46A, Ot. prp. nr. 3 (1982-1983), fremgår at det ved vurderingen må foretas en avveining av arbeidsgivers og arbeidstakers interesser. Dersom behovet for redusert arbeidstid er særlig stort, bør det kreves en sterkere begrunnelse fra arbeidsgiverens side for å avslå enn ellers. Lovens forarbeider gir ellers anvisning på en konkret og skjønnsmessig vurdering av de ulemper som påberopes av arbeidsgiver. I forarbeidene til gjeldende bestemmelse om redusert arbeidstid, Ot. prp. nr. 49 (2004-2005) heter det at bestemmelsen er ment å videreføre det materielle innholdet i tidligere § 46A, og at praksis som har utviklet seg rundt ulempevurderingen etter den bestemmelsen fremdeles vil være relevant. I den praksisen er det lagt til grunn at kravet til vesentlig ulempe innebærer at det ikke er tilstrekkelig å påberope en generell ulempe, for eksempel ulempen ved å måtte omorganisere arbeidsoppgaver eller skaffe vikar.

Nemnda har forståelse for at arbeidsgiver er inne i en vanskelig økonomisk periode og at A har hatt redusert arbeidstid i store deler av sitt arbeidsforhold, men det er allikevel krav til at det må dokumenteres en vesentlig ulempe for at slike søknader skal avslås. Selvpålagte begrensninger i bruken av vikar e.l. kan ikke alene utgjøre en slik vesentlig ulempe. I denne saken opplyser arbeidsgiver selv at de har to helsesøstre som har ytret ønske om å utvide sine stillinger med 10 prosent hver, og at dette ikke vil la seg gjøre før i 2014. Nemnda kan derfor ikke se at det skulle være problematisk å dekke opp As ønskede reduksjon på 20 prosent. Ulemper utover dette er ikke anført fra arbeidsgivers side.

Nemnda finner etter dette at arbeidsgiver ikke har påvist noen vesentlig ulempe i denne saken og at A derfor har krav på redusert arbeidstid til 80 prosent ut 2013.

Konklusjon

Arbeidstaker gis medhold.

Tvisteløsningsnemnda

Henning Harborg
Leder

Oslo, 23.09.2013

Til orientering:

Tvist om rett til redusert arbeidstid kan bringes inn for domstolene etter at tvisteløsningsnemndas avgjørelse foreligger, jf arbeidsmiljøloven § 17-2 (2). Nemndas konklusjon står ved lag mens saken er til behandling ved domstolene. Dersom dette vil virke urimelig, kan retten etter krav fra en av partene fastsette en annen midlertidig ordning.

Fristen for å bringe tvisten inn for domstolene er åtte uker regnet fra det tidspunkt tvisteløsningsnemndas avgjørelse foreligger, jf arbeidsmiljøloven § 17-2 (3).